

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Buci in Židje

Capetown, 25. januarja.

Tudi Južnoafriška unija ima že opravka z židovskim vprašanjem, ki se je bilo sprožilo v parlamentu in sicer v okviru debate o naseljencih. V zvezi z zanimivo ter izčrpno debato se je v capetownskem parlamentu dvignil burski nacionalistični voditelj dr. Malan, ki je zahteval, da se naseljevanje Židov v južnoafriški uniji mora preprečiti ali vsaj čim izdatneje omejiti. V svojih izjavah je dr. Malan opozarjal, da se naseljujejo Židje v prevelikem številu, da se ne morejo ter ne marajo prilagoditi beloraznemu prebivalstvu južnoafriškega dominiona, da jemljejo domačinom kruh ter da jih spodbujajo iz najboljših življenjskih položajev. Razen tega je vodja burskega nacionalizma navajal, da se Židje bavijo skoro izključno z bančnimi, trgovskimi, industrijskimi ter drugimi donosnimi posli ter da jim druga dela ne prija.

V capetownskih političnih krogih se dr. Malanov nastop tolmači na razne načine. Med drugim prodirajo v javnost informacije, da so burski nacionalisti radi tega tako zelo proti naseljevanju Židov v južnoafriški britanski dominion, ker vidi v Židih prirodne zaveznike britanskega življa, ter oni element, ki bo že po svojem bistvu vedno protibursko razpoložen.

Južnoafriška vlada pa je na dr. Malanove besede reagirala na način, kakor ni menda nihče pričakoval. Vlada je namreč pravilno tehtala položaj. Zavedala se je, da je v širokih plasteh Burov veliko nerazpoloženje proti Židom, ki bi ga ne kazalo z netaktnim postopanjem razvneti. Računala pa je tudi z možnostjo, da bi utegnil voditelj burskih nacionalistov v capetownskem parlamentu prodreti s svojim predlogom in s tem spraviti vlado napram londonskim političnim krogom v neprijeten položaj. Smatrala je radi tega kot najprimernejše, da prepreči nadaljnjo debato o židovskih priseljencih na ta način, da je takoj naslednjega dne predložila parlamentu zakonski osnutek, v smislu katerega se omejuje priseljevanje pripadnikov vseh držav in narodov (ne samo Židov!), pri čemer so izzeti izključno britanski državljani. V izveti tega zakonskega predloga se ustanovi posebna nadzorstvena komisija za navlahe izbora (selekcije) pripuščajoč naseljevanje onega tujega življa v Južnoafriško unijo, ki ima največ prilagodljivosti v smislu stapljanja z južnoafriškim belim življem. Naloga te komisije bo preprečiti, da ne kvari in cepi sestava maloštevilnega južnoafriškega helega življa britanskega ter nizozemskega izvora vsak tuji element, ki zapuša svojo domovino radi nezadovoljstva s tamošnjim režimom.

Novi zakonski predlog, ki naj bi stopil v veljavo 1. marca t. l., predstavlja napram zahtevam burskih nacionalistov nekakšen kompromis. Praktično izvajanje tega zakona bo pokazalo, v koliko obstoja resna namera, da se popolnoma prepreči priseljevanje Židov iz Nemčije, Poljske in drugod v bogate južnoafriške pokrajine. Vprašanje je pa tudi, če bodo burski nacionalisti s takšnim načinom rešitve tega vprašanja zadovoljni. Vsekakor pa so londonski krogi, ki se za to zanimajo, precej vznemirjeni, saj kažejo ta trenja v južnoafriški notranji politiki, da se odpor proti tujemu naseljevanju vobče ter Židov posebej širi iz palestinskih tal, kjer se je Angležem posrečilo zatreti arabski protizidovski upor, tudi na druga britanska področja in druge celine.

Nova žrtev GPU?

V Monte Carlu ustreljen angleški finančnik Ledge

PARIZ, 29. januarja. Sedaj se doznava, da je bil v Monte Carlu istočasno, ko je bil v Parizu umorjen novinar Dimitrije Navašin, ubit znani angleški finančnik Viktor Ledge. Med vojno je bil Ledge finančni ekspert angleške vlade v Petrogradu in razpolagal z ogromnim zneski, ki jih je uporabljal pretežno za pobijanje boljševizma. Komunistična vlada je razpisala veliko nagrado na njegovo glavo. V zadnjih letih se je Ledge popolnoma umaknil iz političnega življenja ter je s svojo soprogo živel v Monte Carlu. Ko je bila sedaj njegova žena za par minut odsotna iz hotela ter se vrnila domov, je našla svojega moža ustreljenega. Zakon v Monte Carlu prepoveduje, da prinašajo listi kakršnekoli vesti o umorih ali samomorih. Gospa Ledge, ki je sedaj prispela v Pariz, je prepričana, da je njen mož postal žrtve agentov GPU.

Vel. Britanija 78 letalskih edinic, Nemčija 150

LONDON, 29. januarja. Reuter poroča: Na sinočni seji spodnje zbornice se je obravnavalo vprašanje vojnega letalstva. Konservativni poslanec Simonds je predlagal, da se vojno letalstvo ojači, ker ne zadošča točasno niti za obrambo pred letalstvom drugih držav. Nemčija ima 15.000 letal, med katerimi je 3.000 najmodernejše znamke. Anglija razpolaga danes s 1750 letali brez hidroavionov in pomožnih letal, razen tega ima tudi velike rezerve. Izgradnja letalstva se je v Veliki Britaniji zavlekla, ker je v Sredozemlju potrebna posebna služba. Vsa v

znanem vladnem oboroževalnem programu določena letala bodo do julija t. l. gotova, vendar pa ne pomeni še to, da se bodo popolnoma oborožila. Vlada nikakor ne namerava uporabljati tujih letal, vendar pa potrebuje motorje inozemskega izvora. V januarju 1938 bodo v Angliji pričeli z lastno produkcijo motorjev. — Windson Churchill je povdarjal, da bo imela Velika Britanija 31. marca t. l. 78 oboroženih letalskih edinic, mesto 124, ki so v vladnem programu predvidene. Po njegovem mnenju razpolaga danes Nemčija s 150 letal. edinicami po 12 letal.

Portugalske kolonialne koncesije Nemčiji so izključno trgovsko poslovnega značaja

LONDON, 29. januarja. Havas poroča: Vsi jutranji listi prinašajo Reuterjevo poročilo o velikih rudniških in drugih koncesijah, ki so jih portugalske kolonialne oblasti priznale nemškemu podjetju v Angoli. Koncesije naj bi imele čisto trgovsko poslovni značaj in nimajo nikakršnega političnega prizvoka. »Manchester Guardian« pravi med drugim, da nikakor ne gre za dogovor, ki daje Nemčiji možnost, da zadobi v portugalskih kolonijah glavno besedo. Portugalska je naši vladi izrecno potrdila, da gre izključno za trgovsko poslovno pogajanje brez vsakršnih političnih ciljev. V merodajnih mestih v Rimu so mnenja, da so ta pojasnila iz Lizbona popolnoma zadovoljiva. Ka-

kor znano je Nemčija v zadnjem času dobavila velike množine vojnega materiala v Portugalsko. Sedaj pa smatra Nemčija, da lahko postane deležna gotovih olajšav glede dobave sirov in kot škodljivo za te dobave. Državna vlada je sporočila v Lizbono, da bi te vrste koncesije najraje dobila v Mozambiku, ker ji produkti te kolonije najbolj konvenirajo. Ker pa imajo v Mozambiku že razna angleška podjetja svoje ugodnosti, so se nemškemu podjetju podelile ugodnosti v Angoli. Tudi je Nemčija sklenila z generalom Francos pogodbo glede eksploatacije Ria del Oro, Kanarskih otokov in španskega Maroka.

Vanderveldova demonstrativna demisijska

BRUSELJ, 29. januarja. V tukajšnjih političnih krogih je izzval veliko zanimanje odstop ministra Vandervelda. Odstop še ni definitivni. Kakor se doznava, je Vandervelde odstopil iz dveh razlogov. 1. Ker ni vlada ob priliki Degrellovih govorov v italijanskih radijih postopala z zadostno odločnostjo. 2. Ker ni ob priliki u-

mora barona Borchgrava v Španiji zadostno energično postopala. Socialistična stranka je odobrila Vanderveldov korak in si je pridržala svojo dokončno odločitev. Pač pa niso socialisti zadovoljni s politiko svojega strankinega pristaša zunanega ministra Spaaka.

Nova jugoslav. komunista trgovinska pogodba

BUKAREŠTA, 29. januarja. Rumunsko jugoslovenska trgovinska pogajanja so se zaključila. Gre za nov trgovinski dogovor, veterinarski dogovor in pogodbo, glede obmejnega prometa. Trgovski dogovor sloni na načelu največjih predno-

sti in ugodnosti. Veterinarski dogovor o mogoča Rumuniji izvoz živine v Italijo in Grčijo. Obmejni promet bo znatno olajšan. Protokoli se bodo v kratkem podpisali.

Nova angleška nota: dalači naj se cak veljavnosti prenovedi

LONDON, 29. januarja. Angleška vlada je preko svojih poslanikov v Parizu, Berlinu, Rimu, Moskvi in Lizboni sporočila tamošnjim vladam, da je z zadovoljstvom sprejela njihove odgovore na svojo noto z dne 9. januarja, ki se tiče pre-

povedi pošiljanja prostovoljcev v Španijo. Angleška vlada bo sedaj izročila vso zadevo londonskemu odboru za nevmešavanje, ki naj določi rok, kdaj naj stopi ta prepoved v veljavo.

Pabecki

ZA NOVO JUSTIČNO PALAČO V CELJU.

Finančni odbor je na svoji včerajšnji seji razpravljajal o proračunu ministrstva pravde. Minister pravde jo poročal, da pride na 10.500 obsojencev 810 uslužbencev. Proračun Stola sedmorice v Zagrebu, ki znaša 3.935.346 Din, se je povečal radi večjega števila sodnikov in tajnikov. Minister je nato podrobno orisal razmere v sodnih poslopih v Beogradu, Skoplju, Bugujnu in Zagrebu. Vsega skupaj je v državi 32 sreskih sodišč, 69 okrožnih, 7 apelacijskih ter eno kasacijsko z oddelkom v Beogradu, Zagrebu, Novem sadu, Sarajevu in Podgorici. Nameščenih je 85 predsednikov, 2113 sodnikov, 98 tajnikov, 1052 pristavov in 1241 pisarniških nameščenec. V debati je utemeljeval narodni posle. Ivan Prekoršek zgraditev nove justične palače v Celju. Razen tega se je dotaknil tudi vprašanja stalnosti sodnikov in sodniških premestitev v Sloveniji ter o novi praksi pri imenovanju sodnih pripravnikov.

NOVI POLITIČNI TEDNIK.

V Ljubljani je pričel izhajati novi politični tednik »Slovenska beseda« kot glasilo ljubljanskih zaupnikov staroradikalnega glavnega odbora. Kot izdajatelj je podpisan dr. Dinko Puc, kot odgovorni urednik pa dr. Stanko Jug. Novi tednik objavlja pozdravno pismo g. Ace Stanovičeva iz Knjaževca.

SPLETKE IN SPLETKARJI.

»Slov. Narod« poroča: »Gotovi listi so poročali, kakor smo že včeraj zabeležili, da so nastala v vrstah JNS v Beogradu nesoglasja, ker je bil izvoljen Bogoljub Jevtič za predsednika centralne organizacije za Beograd, Zemun in Pančevo. Ti listi so vedeli tudi povedati, da bi moral biti na to mesto izvoljen strankin pred sednik Pera Živković. Zato da je prišlo do precejšnje napetosti med Živkovićem in Jevtičem. Mi smo že včeraj označili te vesti kot gole izmišljotine. Da se v tem oziru nismo motili, dokazuje včerajšnja »Politika« ki pravi: »V dobro poučenih krogih vedo, da je šef JNS Pera Živković izrecno želel, da bi bil za predsednika centralnega odbora JNS za Beograd, Zemun in Pančevo izvoljen Bogoljub Jevtič. Tudi predsednik poslanskega kluba JNS Jeremija Protič potrjuje, da je dal strankin šef Živković v prisotnosti podpredsednika Jovana Banjanina in generalnega tajnika dr. Alberta Kramerja pristane na izvolitev Boška Jevtiča. Takrat so bili prisotni tudi člani akcijskega odbora dr. Kosta Kumanudi, dr. Sveta Popović, Jeremija Protič, Nikola Sokolović, prota Paunović, dr. Srbko Vukano- vič in dr...« — Iz te ugotovitve je razvidno, da se je izvolitev Bogoljuba Jevtiča za predsednika centralne organizacije JNS v Beogradu izvršila v popolnem soglasju s strankinim vodstvom. Pri celi stvari gre torej za spletko, ki so jo vpriporili gotovi ljudje, o katerih vemo, da skušajo izrabiti vsako priliko, da bi na ta ali oni način zanesli seme razdora v vrste JNS.«

TROCKIJEV SIN ARETIRAN.

VARŠAVA, 29. januarja. Potrjuje se, da je bil v Krasnojarsku aretiran Trocki-jev sin Sergije Sedov, in sicer radi obtožbe, da je skušal zastrupiti nekega tvor- niškega delavca, glede katerega se je bal, da ga bo zatožil radi njegovih sabotaž- nih činov.

MEHIKO, 29. januarja. Trocki izjavlja, da je aretacija njegovega sina samo dokaz za to, da noče Stalin uničiti samo njega in njegovih prijateljev, marveč vso njegovo rodbino.

Mariborske in okoliške novice

Davnina Maribora v podlistkih

S tem naslovom bodo izhajale v našem listu v februarju štiri zgodov. črtice: Propast Medarije, Izobčenec, Mrtvoglavac in Tatja, prve tri kot prevodi, zadnja v izvirniku; snov in kraj dejanja: prvotna in srednjeveška zgodov. na teritoriju sedanjega Maribora in njegove neposredne okolice.

Propast Medarije: Na teritoriju sedanjega Maribora je stalo rimsko mesto Medarije, kjer je živelah laškoživka Silvia, ki ji je dvoril sin keltskega plemiča Virusa. V strašni potresni noči, ki je pogoltnila Medarijo, je na čudežen način rešila smrti to noč oslepelega Virusovega sina Jadviga, Virusova sorodnica.

Izobčenec: Mariborsko sodišče 13. stol. obsodi viteza Eginharda, ki je pomagal nekemu valdenzerju (posebna verska sekta) na begu čez Pohorje, z izobčenjem iz človeške družbe. Za to strašno kazn se vitez maščuje: organizira »črno tolpo«, ki plen in požiga gradove in samostane. Po dolgem iskanju dobi svojo ženo in otroka tik pred prisiljeno poroko s plemičem Melaškim. Mestna uprava pa iztakne »Črno tolpo«, jo napade, in ujame Eginharda in obsodi na smrt.

Mrtvoglavac: Je napeta in pretresljiva ljubezenska zgodba med bivšim častnikom-pažem cesarja Friderika in Mariborčanko Marjeto, ženo meščana Dečka. Ta se maščuje nad ljubimcem na strahovit način: obreže mu obraz, da se ga kot mrtvoglavac mora zakrivati. Tak stopi v vojsko Matije Korvina (kralja Matjaža), ki napade (15. stol.) Maribor. Ob tej priliki se hoče častnik maščevati nad Dečkom, kar pa prepreči Marjeta, ki je bila mnogo let njegov — sluga, ne da bi bil mrtvoglavac znal za to.

Tatja: je hčerka slovanskega kneza Radovana iz Betnave; dolgo časa se upira prizadevanju krščanskega svečenika Aurelija za pokristianjenje in preživlja velike notranje boje. Vnamejo se hudi boji med knezom Radovanom in marib. grofom Waldungom in Aurelij zabi Tatjo v marib. grad s pretvezo, da se sestanje z lepim in dobrim Egartom, grofovim sorodnikom, kjer jo obdrže kot talko.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Današnji številki smo priložili položnice.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Franc Lovša, elektrik, in Ana Jančič, šivilja, Langusova ulica 4. — Valentin Podgoršek, tkalec, in Magdalena Gajšek, tkalka, Dravska ulica 15. — Adolf Jančič, tovarniški delavec, in Neža Planinc, zasebnica, Loška ulica 5. — Tomaž Vidovič, kmečki sin, in Marija Vidovič, zasebnica, Mlinska ulica 35. — Vincencij Keuc, poštni zvičnik, in Marica Hanžič, kuharica, Maistrova ulica 3. — Štefan Horvat, poljedelec, in Ana Jerič, poljedelka iz Beltinc. — Ivan Paurman, želar, in Magdalena Zafosnik, kmečka hči, iz Slivnice pri Mariboru. — Janez Pogorelec, kmečki sin, in Roza Medved, kmečka hči, iz Cirkovc. — Matija Goričan, delavec, Studenci, in Neža Šmigoc, bivša perica, Studenci. Bilo srečno!

Mestni Avtobus priredi posebno vožnjo na Pohorje v soboto dne 30. t. m. ob 15. uri iz Gl. trga, in nedeljo 31. t. m. ob 7.30. Povratek v nedeljo dne 31. t. m. ob 17. iz Pohorja. Interesenti za vožnje naj se čimprej prijavijo v prometni pisarni na Gl. trgu, telef. 22-75. Vožnje se vršijo pod pogoji, zadostnega števila udeležencev. Cena do odcepa Din 20, do Reke Din 12. Prijave se sprejemajo dnevno do 18. ure v prometni pisarni na Gl. trgu. Za povratek cena ista.

Ni Vam treba pisati v beležni koledar! — Lahko si zapomnite: 1. februarja — planinski ples — Union!

V gostilni Achtig igra novi jazz.

Ruska Matica priredi v nedeljo, 31. t. m. ob 10.30 dopoldne v dvorani Ljudske univerze slavnostno akademijo v počastitev spomina velikega ruskega pesnika A. Puškina. Slavnostni govor ima univerzitetni profesor g. dr. Spektorski iz Ljubljane. Recitirali pa bosta ga. K. Akaro in gdč. Ema Starčeva. Vabljeni so vsi prijatelji Ruske Matice. Vstop prost.

Sankaški izlet Sokola Maribor II. Pobrežje bo v nedeljo 31. I. ob 13. uri k Sv. Martinu pri Vurbergu. Netelovadeči in telovadeči člani, članice in naraščajočbrodohli! Prijave in pojasnila do sobote večer pri br. Požarju. Zdravo! Načelnik.

Sokolsko društvo Maribor matica ima svoj redni občni zbor v sredo dne 3. febr. 1937 ob 20. uri v gornji mali dvorani Narodnega doma. Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da se vsi udeležite občnega zbora. Zdravo!

Smuške tekme Sokolske župe Maribor, za članstvo in naraščaj, se bodo vršile 6. in 7. februarja t. l. v Mariboru z nastopom in ciljem pri Treh ribnikih. Te tekme so obenem izbirne za savezne in vseslovanske tekme na Gorenjskem. Natančen razpis in navodila slede v okrožnici. Bratje in sestre! Pripravite se že sedaj za omenjene tekme, da nas bo čim več na smučeh. S tem hočemo pokazati, da v kljub slabim snežnim razmeram zadnja leta še vedno napredujemo. Zdravo! Načelnništvo župe.

Na Svečnico, 2. II. t. l. bo leto, kar je umrl splošno znani narodni učitelj in kulturni delavec Anton Hren iz Studencev pri Mariboru. Bil je tudi predsednik staro katoliškega cer. odbora, zato bo na obletnico njegove smrti zanj sv. maša. Verniki, pa tudi drugi njegovi tovariši, prijatelji, znanci in somišljeniki najprisrčneje vabljene.

Hotel Orel. V soboto pustna zabava. Izbrana vina, najfinejša kuhinja.

Poročilo iz Semmeringa! Snežne prilike kakor tudi led so prvovrstni. Za Putnikov izlet z luksuznim avtokarom na vele mestne zimsko-sportne prireditve na Semmeringu v nedeljo dne 31. t. m. je prostih še par sedežev. Nujne prijave je nasloviti na Putnik v Mariboru, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22.

Putnik vozi z avtokarom dne 7. febr. v Celovec na mednarodno smuško-skalno tekmo. Odhod ob 6. uri izpred hotela »Orel«. Dne 13. februarja vozi Putnikov avtokar na Dunaj k svetovnemu prvenstvu v umetnem drsanju. Odhod ob 6. uri zjutraj izpred hotela »Orel«. Vse nadaljne informacije dobiti pri Putniku Aleksandrova c. tel. 21-22.

Vozne olajšave. Dubrovnik, proslava sv. Vlahu, polovična vožnja v času od 28. januarja do 3. februarja za prihod ob 3. februarja do 8. februarja za povratek na podlagi železniške legitimacije a Din 2.—. Novi Sad 31. januarja, skupščina javnih notarjev, polovična vožnja za člane združenja v času od 28. januarja do 3. februarja na podlagi železniške legitimacije. Sarajevo 6. februarja, vseslovanski ples, polovična vožnja za povabljen v času o d. 2. do 10. februarja na

NAŠIM NAROČNIKOM!

Mnogi naši naročniki so imeli skrb za svoj list in so nam že poravnali zaostanke. Nekaj pa je še tudi takih, ki tega še niso storili. Ponovno prosimo zamudnike, da poravnajo zaostanke do konca tega meseca in tako omogočijo upravi še nadaljnje redno pošiljanje. Onim, ki bi svoje obveznosti ne izpolnili, jim list s 1. febr. ustavimo.

Uprava »VEČERNIKA«.

Kino

Kino Union. Danes največji alpski film vseh časov »Belj pekel Piz Palü«, Leni Riefenstahl, Gustav Diesel, Ernst Udet.

Narodna gledališče

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:

Petek, 29. januarja: Zaprt.

Sobota, 30. januarja ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Red C. Prvič, Gostovanje Pavle Udovičeve.

Nedelja, 31. januarja ob 15. uri: »Zorka«. Globoko znizane cene. Zadnjičkrat. — Ob 20. uri: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Gostovanje Pavle Udovičeve.

Gostovanje Pavle Udovičeve v opereti »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron« bo v soboto in nedeljo zvečer. Priljubljena biva diva našega gledališča gostuje v ulogi Maruše. Rezervirajte vstopnice! (Tel. 23-82).

Zadnja uprizoritev »Zorka« po globoko znizanih cenah. V nedeljo, 31. januarja se vprizori ob 15. uri zelo priljubljena letošnja Minaškova veseloigra »Zorka« pri globoko znizanih cenah in sicer nepreklicno zadnjič v sezoni.

podlagi železniške legitimacije. Wien do 3. marca 1937 vizuma prost vstop v Avstrijo, 60% popusta pri povratku po 5 dnevnom bivanju (vštevši dan prihoda in odhoda 10% popusta v hotelih, 50% v gledališčih in razne druge ugodnosti na podlagi »zimsko-sezonske karte« a Din 60.—. Italija pomlad v Siciliji, 60% popusta na italijanskih železnicah. Vse nadaljne informacije pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22 in 21-29 ter Putnik-u, Celje, Aleksandrova trg 1, telefon 119.

Pred sodnim stolom pravice

Šentiljski roparski umor pred velikim senatom

Roparski umor dne 18. novembra 1936 v Št. Ilju, ki je razburil vso severno mejo, je končno našel svoje odmeve danes dopoldne v razpravni dvorani št. 53 v prvem nadstropju mariborskega okrožnega sodišča. Vršila se je namreč kazenska razprava proti 24letnemu trgovskemu potniku Karlu Adlerju iz Strihovca, ki je, kakor smo svojčas obširno poročali, dne 18. novembra 1936 umoril in izropal poštnega sluga **Ludvika Žunka**. Grozni in gnusni zločin, ki je zahteval življenje zvestega poštnega uslužbenca, je v analizi lanskoletnih kriminalnih slučajev tretji težki zločin. V preteklem letu je bilo v območju mariborskega okrožnega sodišča izredno mnogo zločinov in je značilno, da so bili skoro vsi izvršeni po mladeničih v starosti 22 do 25 let. Večina zločinov, izvršenih v preteklem letu, je že razjasnjena, nekateri pa so še vedno predmet poizvedovanj in ugibanj.

Za današnjo razpravo je zopet vladalo veliko zanimanje in je bila razpravna dvorana nabito polna radovednežev. Med poslušalci je bilo opaziti zlasti mnogo kmečkega prebivalstva iz naše severne meje, predvsem iz Št. Ilja.

Nekoliko pred 9. uro je privedel jetniški paznik v razpravno dvorano vklejenega Karla Adlerja, ki so mu v razpravni dvorani odvzeli verige. Ko se je Adler vsedel na zatožno klopi, je vstopil v dvorano državni tožilec in sodni dvor pod predsedstvom sodnika okrožnega sodišča g. dr. Tombaka.

Nato je s. o. s. dr. Tombak vprašal Adlerja za rojstne podatke, kakor je dr.

žavni tožilec prečital 14 strani obsega jočo obtožnico, iz katere posnemamo:

V mladih letih: ministrant.

Obtoženi Karel Adler je nezakonski otrok. Oče je padel že takoj v začetku svetovne vojne, mati pa mu je umrla, ko je bil star komaj tri leta. Po materini smrti je skrbela zanj njegova stara mati z materine strani, ki je živelah takrat v Gradcu. Pri njej je Adler živel do leta 1922, torej do 9. leta svoje starosti. V omenjenem času pa je njegova babica prišla v tako hude stiske, da ga ni mogla več preživljati. Tako je Adler kot 9leten deček prišel v breme svoji domovinski občini Št. Ilj, kjer je bila njegova pokojna mati doma. Občina Št. Ilj je Adlerja dala v rejo in vzgojo posestniku Francu Tišlerju, ki sam ni imel otrok. Pri Tišlerju je bil Adler, kakor sam zatrjuje, deležen skrbne in trdne vzgoje v krščanskem duhu. Tišler je skrbel zanj kakor za svojega otroka in mu je po svoji smrti tudi nameraval zapustiti del svojega precej velikega posestva. Adler pa je Tišlerju vračal njegovo skrb s tem, da se je v šoli pridno učil in da je bil tudi drugače marljiv in pošten. Rad je obiskoval tudi cerkev, bil je ministrant in je vobče imel vse odlike dobrega kmečkega sina. Ko je nekoliko odrasel, se je začel zanimati tudi za društveno življenje. Postal je član Izobraževalnega društva in hodil telovaditi k Orlu.

Od hiše do hiše.

Tako je bilo do 16. leta njegove starosti. Potem pa je Adler začel postajati

lahkomiselni. Doma se ni več rad mudil, zlasti zvečer je vedno šli od hiše in iskal zabave v društvenem življenju. Tišler ga je tudi večkrat zasačil pri tem, da se mu izmika z raznimi izmišljotinami. Meseca marca 1931 pa je Adler neko noč kar na lepem izginil, ne da bi se od Tišlerja poslovil. Šele pozneje je Tišler izvedel, da je Adler odšel k posestniku in trgovcu Milanu Jelenku v Strihovec, kjer je stopil v službo kot hlapec. Adler pravi, da je odšel od Tišlerja radi tega, ker se mu je zdelo, da so Tišlerjevi sorodniki pridobili Tišlerja popolnoma zase, tako da bi vse svoje posestvo prepustil njim, zanj pa bi potem ničesar ne ostalo. Njegovo nadaljnje življenje pri Tišlerju bi tako bilo samo brezplačno hlapčevanje, česar pa on ni maral, ker si je hotel ustanoviti samostojno eksistenco.

Pri Milanu Jelenku je Adler služil v letih 1931 do 1933. Jelenko ga je večinoma zaposleval pri delih na polju in pri živini, nekoliko tudi v svoji trgovini. Opazil je, da Adlerju kmetško delo ne prija, tembolj pa mu je ugajalo delo v trgovini. V splošnem pa je bil Adler priden in zanesljiv. Ker pa mu Jelenko ni mogel nuditi take zaposlitve, kakršna bi Adlerju bila všeč, je Adler tudi to službo zapustil in sprejel službo pri poštnem upravitelju Sfiligoju, čigar žena ima v Št. Ilju gostilno in mesarijo. Pri Sfiligoju je bil Adler zaposlen kakih 9 mesecev in je opravljal delo v obeh obratih. Plače je imel 200 Din mesečno. Ko pa je ravno takrat promet v gostilni in mesariji začel pešati in je bilo dela vedno manj, so mu

Sfiligojevi dejali, naj si poišče kako drugo službo, češ da ga delj časa ne morejo več obdržati.

Že leta 1930 je bil Adler potrjen k vojakom. Njegov namen je bil, da bi ostal v vojaški službi. Zlasti bi bil rad prišel k aviaciji. Ko je pri Sfiligojih izgubil službo, je napravil prošnjo za sprejem v vojaško zrakoplovno šolo v Novem Sadu. Za prošnje in priloge je porabil veliko denarja, končno pa mu je bila prošnja odbita. Tako se je Adler znašel brez službe in brez vsakih sredstev za preživljanje. Imel je sicer nekoliko prihrankov iz službovanja pri Jelenku in Sfiligoju, vendar mu je ta denar kmalu pošel. Prav takrat pa se mu je posrečilo dobiti mesto občinskega sluga v Št. Ilju in je to službo nastopil dne 15. marca 1935.

Občinski sluga v Št. Ilju.

Kot občinski sluga je Adler dobival 600 dinarjev mesečno, ki so mu popolnoma zadoščali za preživljanje. Kakor sam pravi, se je v tej službi čutil popolnoma srečnega in zdelo se mu je, da je dosegel to, kar je bil cilj njegovih prizadevanj. Še predno pa je minilo leto dni službe pri občini, je Adler zagrešil v svojem poslovanju neke nerednosti. Šlo je za znesek 450 dinarjev, ki pa ga je Adler poravnal.

Marca 1936 odpoved...

Te nerednosti so bile baje vzrok, da je občinski odbor meseca marca 1936 Adlerju odpovedal službo. Adler pa je mnenja, da so za odpust bile odločilne druge okolnosti. Meseca marca 1936 je bil namreč izvoljen nov občinski odbor, v katerem imajo večino pristaši JRZ. Ker pa je on bil drugega mišljenja, so mu bili odborniki nasprotnega mišljenja nenaklonjeni in so ga na vsak način hoteli spraviti iz službe. Tako pravi Adler in tako stoji v obtožnici.

Zverinsko razdejanje in krvoprelitje v Slov. goricah

Ljudje se niso pozabili strašnega zverinskega uboja pred dvema mesecema, ko jih je pretresla vest o strahotnem nočnem napadu.

V Andrenskem vrhu je obhajal pošten in miren posestnik Ploj Anton iz Brenogove s svojimi sorodniki in delavci svoj god v hiši Zvera Leopolda. Bilo je zbranih kakih 20 ljudi ter so se mirno in dobro zabavali. Baš posestnik Ploj je na Novo leto preprečil večjo nesrečo s tem, da je odvezl pijanemu Š. J. ml. odprt nož iz rok, ker je z njim čisto pobesnel in brez povoda divjal med ljudmi gredeč iz cerkve.

Tokrat pa se je Š. očitno hotel nad Plojem maščevati ter je pripeljal v Andrenski vrh družbo kakih šestih mladih pretpačev. Razgrajali so v začetku okoli viničarije. Nato so vlomili v gospodarsko poslopje in se do zob oborožili s sekirami, kosami, cepci, krampi in nekateri so imeli tudi revolverje.

Tako oboroženi so se podali z divjimi

krikom pred viničarijo. Razbili so vse šipe, iztrgali s krampi okenske podboje in pričeli divje streljati v sobo. Nato so zlomili vrata in prirohnili med prestrašene goste. Nastala je strašna bitka. Noži, krampi in sekire so se bliskale nad glavami gostov. Kri je brizgala po stropu, stenah in tleh in tudi od zunaj je bila hiša podobna klavnici. S težkimi telesnimi poškodbami so ostali na bojišču Ploj Anton s prerezanim obrazom, Zorec Jakob in Paluc Peppek s prerezanimi žilami na rokah ter mnogo drugih. Po dolgi bitki so bili vendar napadalci vrženi iz hiše. Vrnili so se še ponovno in skozi okno zagrozili Ploju in ostalim, da bo še prišel dan plačila. Strašno podvigjanost vse obsoja.

Prosimo merodajne oblasti, da napravijo temu konec. Ljudstvo je zbegano. Pripominjamo, da ima lastnik skoraj popolnoma demolirane hiše in zelo veliko škodo.

vi: Pohorski dom in Mariborska koča: 15 cm snega. Ruška koča 25 cm snega. Klopni vrh: 35 cm. Rimski vrelc — 4, 40 cm snega, smuka ugodna. Peca: — 1, mirno jasno. 110 cm snega, smuka dobra. Pesek: — 5, 25 cm pršiča, na podlagi 50 cm. smuka idealna. Seniorjev dom: — 5, 40 cm pršiča na 60 cm podlagi, smuka idealna. Sv. Trije Kralji: — 3, 35 cm snega. Mozirska koča: — 1, 50 cm snega. Celjska koča: — 1, 25 cm snega. Logarska dolina: — 4, 50 cm snega.

Kako se prenašajo dedne lastnosti. Danes v petek ob 20. uri predava biolog zagrebške univerze g. dr. Zdravko Lorkovič o vprašanju: »Kako se prenašajo dedne lastnosti«. Skioptične slike.

Nočno lekarniško službo imata danes Minařikova in Remsova lekarna.

Plašč, čevlji, odeja... Dosedaj še neizsledeni umorilci so odnesli iz stanovanja vpok. učiteljice Rojko Milice, stanujoče Ob brodu 1, iz odprtega stanovanja ženski plašč in čevlje v vrednosti 1300 dinarjev. V stanovanju Wach Amalijske na Koroški cesti 33, pa je neznan storilec »zamenjal« posteljno odejo s starimi drsalkami in ovratnikom. Za storilca poišče sedaj policija.

Od 1881 do 1937 v mariborski kaznilnici 22.711 kaznencev

Zanimive so številke, v katerih se odraža življenje in stanje v tukajšnji moški kaznilnici. Med 491 obsojenci, ki so ostali dne 31. decembra 1936 v tuk. moški kaznilnici, je bilo 29 dosmrtnih. Pogojno odpuščenih je bilo dosedaj 688 obsojencev. V letu 1936 je prišlo v tuk. kaznilnico od sodišč 200, iz drugih kaznilnic pa 58 obsojencev. Izstopilo jih je radi prestopne kazni 111, radi premestitve v drugo kaznilnico 6, 118 obsojencev je bilo pogojno odpuščenih, 3 pa so umrli. S stanjem 31. decembra 1936 je bilo v tuk. moški kaznilnici 29 obsojencev na dosmrtno robijo, 413 na častno robijo, 4 zatočenjce, 42 strogi zapor, 3 zapor. Od kaznencev je 472 polnoletnih, 19 pa mladoletnih. Samcev je 333, oženjenih 133, vdovcev 13, ločencev 12. Po poklicu jih pripada največ poljedelstvu in sicer 234. Sledita industrija in obrt s 194, trgovina in bankarstvo 11, državna in samoupravna služba 5, svobodni poklici 13, dminarji in služničad 25. Od ustanovitvi kaznilnice 1. oktobra 1881 do 31. decembra 1936 izkazuje stanje kaznencev 22.711. Pobeglih kaznjen-

cev od leta 1909 do 1936 je bilo 105.

Po veri je bilo med obsojenimi 442 pripadnikov rim. katoliške cerkve, 32 pravoslavni, 7 evangeljčanov, 4 židje, 3 muslimani. Po državljanstvu 477 Jugoslovancev, 8 Italijancev, 3 Čehoslovake, 1 Avstrijec in 1 Madjar. Visoko šolo jih ima 8, srednjo šolo 39, osnovno šolo 412, samoukov 19. Iz Dravske banovine jih je 374, iz Drinske 7, Dunavske 9, Moravske 7, Primorske 12, Savske 56, Vardarske 2, Vrbaske 1, Beograda 13 ter inozemstva 10.

Moška kaznilnica v Mariboru se je gradila od leta 1884 do leta 1889 ter je bila izročena svojemu namenu začetkom oktobra 1889. Od novembra 1925 je kaznilnica lastnica posestva pri Sv. Miklavžu na Drav. polju. Oddelek za svobodnjake je urejen pri kaznilnici v Mariboru in na posestvu pri Sv. Miklavžu. V kaznilnici je prostora za normalno 511 obsojencev. V kaznilnici sta 2 knjižnici in šteje knjižnica za odrasle nad 5600 knjig, knjižnica za mladoletnike pa nad 2700 knjig.

Večer Maistrovih borcev. V okusno okrašeni dvorani kavarnarja g. Senice so se zbrali v soboto zvečer stari znanci in prijatelji Maistrovi borci, katere je v prišrčnem tovariškem nagovoru pozdravil predsednik Zveze Maistrovih borcev g. prof. Dr. Dolar. Namen teh večerov je obnova starega preizkušnega tovarištva obnova spominov na prevratno dobo in ohranjanje zgodovinskih drobcev prevrata pozabljenju. Večer je počastil s svojo prisotnostjo zaslužni član Dr. Senekovič, kateri je svoje spomine temeljito in točno opisal pri sestanku »Staribora«, pri katerem so bili tudi navzoči številni Maistrovi borci. Zlasti je veljal pozdrav zaslužnemu Maistrovemu borcu predavatelju dr. Mejaku. Predavatelj je natančno orisal idealno delovanje celjskih dijakov, prevratne dni v Celju do prihoda oziroma vrnitve celjskega polka, pomoč celjskega polka pri razorožitvi mariborske zelene garde, koroške osvobodilne boje do naše uspešne ofenzive in tragične smrti nepozabnega tovariša Puncerja in legendarnega junaka idealista Malgaja. Svečana tišina je vladala med predavanjem. Marsikdo izmed navzočih

se je zopet spomnil vseh potrdov na Koroškem, bil v mislih tam, kar danes mi naše — spomnil se tudi kri v cvet izgubljenega dela Koroške. Predavatelj je bil izrečena zahvala. Po predavanju se je razvilo živahno razpoloženje, h kateremu je največ pripomogel g. dr. Travner, ki je žel za svoje dovtype salve smeha. Neutrudljiv pa še je bil tov. Starmann, pri policiji zapisani 2. tenor, (ob prevratu) ki je za svoje lastne pesniške proizvode od luka do kmetijske zaščite žel splošno pohvalo.

Pod konjskimi kopiti. Hlapcu Princu Lovrencu, ki je pripeljal v Krčevino na saneh 1000 kg premoga, se je pripetila nezgoda. Ko je hotel obrniti na dvorišču sani s premogom, ga je brenil konj v trebuh, tako da se je skotalil na tla in tam nezavesten obležal. Poklicani reševalci so ga odpremili v mariborsko bolnišnico.

Vremenske zadeve. V smislu današke vremenske napovedi za danes se bo temperatura nadalje dvignila, nastalo bo južno vreme, od časa do časa padavine.

V dolgove...

Ko je Adler tako izgubil službo pri občini, je iskal nove zaposlitve in je končno dobil zastopstvo »Singerjeve« razpečevalnice šivalnih strojev. Njegovo delo je obstajalo v tem, da je iskal kupce za ši-valne stroje in inkasiral kupnino, ki so jo kupci večinoma plačevali v obrokih. Velik njegov zaslužek ni bil, ker je bilo vsega skupaj samo 16 strank, pri katerih je kasiral kupnino. Druge predmete, kakor sukanec, olje itd. pa je po lastni trditvi prodajal pod ceno samo zato, da bi se podjetju priljubil. Pri tem je izgubil skoraj vse procenote, ki so mu šli kot provizija. Natančnejši ugotovitve glede Adlerjevih dohodkov v času pred groznim umorom ni. Zato je prav verjeten Adlerjev zagovor — tako pravi obtožnica — da je kljub največji varčnosti in kljub temu da ni pil, ne kadil, polagoma lezel v dolgove, ki so zrastle proti koncu leta 1936 že na okrog 2000 dinarjev. Adler pa se je za vsako ceno hotel uveljaviti v javnosti. Iz njegovega življenja je razvidno, da je na vse načine stremel za tem, da ne bi ostal navaden kmet ali pa celo kmetijski hlapec.

Njegovo stremenje: priti med »boljše ljudi«.

Udeleževanje v raznih društvih pa je bilo edino sredstvo, s katerim se je mogel nekoliko približati »boljšim ljudem«. Zato se je, ko je imel deška leta za seboj, pričel živahno uveljavljati v raznih organizacijah. Ker je povsod svoje posle vršil nadvse vestno in marljivo, so ga imeli vsi radi. Veselje je imel zlasti z društvenimi prireditvami. Bil je sam pevec in igravec na odru. Vsa potrebna dela za društvene prireditve je po večini oskrbel sam. Tako se je vse njegovo življenje izčrpavalo v delu pri društvih in v skrbi za samozobrazbo, ker je vse delal v enem in istem cilju, da bi se povzpeli med »boljše ljudi«.

Drugače pa je Adler živel zelo skromno in je z ozirom na svoje dohodke tudi moral skromno živeti. Pazil je na vsak dinar. Takrat, ko je moral vrniti občini 450 dinarjev, je po lastnih navedbah skodel dva meseca živel ob samem mleku in kruhu. Kljub slabim imovinskim razmeram pa se ni rad družil z ljudmi, ki so živeli v podobnih premoženjskih razmerah, kakor on sam. Ni maral »navadnih« ljudi, marveč je raje iskal stikov z »boljšimi« ljudmi. Tako je pri Adlerju nastalo nesoglasje med tem, kar je v resnici bil in med tem, za kar se je čutil, oziroma za kar je hotel veljati. To nesoglasje je vedno bolj pronicalo v njegov značaj in njegova dejanja ter je Adlerja končno pritiiralo tudi do zločina, radi katerega je danes sedel na zatožni klopi. Zato ni nič čudnega, ako opisuje pismo o glasu Adlerja kot nadutega, domišljavega, zvitega in delamrznega človeka, ki mu je bilo vse življenje samo častihlepije in ki je v silni tudi s solzami v očeh skušal zakriti svojo umazano in pokvarjeno duševnost, dasi je treba reči, da je tudi za Adlerja takšna sodba zelo, zelo ostra.

Ta položaj je bil za Adlerja tem težji, ker svoje revščine na zunanji hotel kazati. Ako so ga vprašali, kako mu gre, je vedno odgovoril, da so njegovi dohodki sicer skromni, da pa vendar lahko izhaja.

Peklenska misel v stiski.

V takih okoliščinah je Adler zajadral v preteklo jesen. Imel je okoli 2000 dinarjev dolga, upniki pa so zahtevali plačilo. Prišel je čas družabnih prireditev v Št. Ilju, Adler pa je bil brez denarja in slabo oblečen. Izboljšanje svojega položaja je pričakoval tudi od lesnih kupčij, pa tudi za te kupčije bi nujno potreboval nekaj denarja. Razmišljal je o tem, kako bi na nek način prišel čim hitreje do izdatnega zneska denarja, ko mu je nenadoma šnila v glavo misel, da bi iz-

ropal šentiljskega poštnega sla. Ta misel ga je čedalje bolj uklepala vase in po nekaj dneh premišljevanja je že padla odločitev.

Podroben načrt.

Razmere na pošti so mu bile dobro znane. Zlasti mu je bilo znano, da prenaša poštni sel Ludvik Žunko vsak večer rano pošto tvari in večje vsote denarja s pošte na kolodvor. Vedel je, da odhaja Žunko s pošto vsak večer okrog 18. ure in da prenaša pošto sam, neoborožen in brez vsakega spremljevalca. Žunko sam pa je bil že star okoli 60 let in naložen, tako da bi pri morebitnem napadu ne nutil nikakega resnega odpora. Vse navedene okolnosti je Adler dobro uvaževal, ko si je izdeloval svoj načrt za razbojniški napad. Stanoval je pri nekem posestniku v Strihovcu, kjer je imel sobo sam zase s posebnim vhodom. Iz dvorane stanodajalca je vzel že 14. novembra sekuro in se zvečer podal na glavno cesto, koder je imel priti mimo pokojni Žunko s pošto. Skril se je v grmovju ob cesti in čakal. Ni minilo dolgo, ko je Žunko s pošto vrečo šel mimo, toda pred in za njim so hodili po cesti še drugi ljudje, da se Adler ni odločil za napad. Pustil je sekuro v grmovju in nameraval napad izvršiti naslednjega dne. Toda dne 17. novembra je obiskal več strank ter se je tako zamudil, da je prišel domov šele okoli 8. ure zvečer. Zato je trdno sklenil, da izvrši napad dne 18. novembra. Že nekoliko pred 18. uro se je podal na prežo in ko je Žunko prihajal, je vzel Adler v roke sekuro, stopil iz grmovja in šel hitrih korakov neslišno za Žunkom. Ko ga je od zadaj dohitel, je dvignil sekuro in ga s topim delom z vso silo udaril v zatilje. Žunko se je pod tem udarcem takoj zgrudil, ne da bi dal od sebe najmanjšega glasu.

Adler med opazovalci.

Radi večje gotovosti pa ga je Adler

nato še dvakrat udaril s topim delom sekire po glavi. Potem pa je brž pograbil pošto vrečo ter pobegnil čez polje in travnike, preko katerih je v raznih krivuljah dospel zopet na svoje stanovanje. Sekiro je spotoma odvrnil, pošto vrečo pa je skril v svojo sobo, nato pa zopet odšel od doma. Šel je naravnost na mesto, kjer je izvršil grozni zločin. Prišel je tjakaj, ko so ljudje spravljali Žunka domov. Adler se je pomešal med ljudi in kazal največje ogorčenje, češ da je moral biti oni, ki je to storil, prava zver v človeški podobi.

Svoj plen je Adler šele naslednjega dne natančneje ogledal. Denar, ki ga je našel v poštni vreči, in sicer 14.000 dinarjev, si je prilastil, vrečo z ostalo vsebino pa je odnesel v stanodajalčev senik, kjer jo je v senu prav skrbno skril. Od denarja si je nekaj vzel s seboj, ostanek pa skril pod tram v stropu pred svojo sobico.

Sledeče dni je Adler živel in delal kakor običajno, kakor da se ne bi bilo v njegovem življenju nič pripetilo. Z oropanim denarjem pa je začel takoj razpolagati. Znano pa mu je bilo, da je imel poštni urad napisane številke vseh 14 bankovcev, ki jih je bil našel v poštni vreči. Radi tega je hotel tisočake čimprej izmenjati. Najprej si je hotel izpopolniti svojo obleko in je že 20. novembra izmenjal v neki mariborski trgovini prvi tisočak, in sicer okoli 5. ure popoldne, drugega pa je menjal istega dne okoli 6. ure zvečer v neki drugi mariborski trgovini. In tako je v par dneh spravil v promet devet tisočakov. Pri izmenjavi desetega tisočaka pa je imel smolo. V Mastekovi trgovini na Glavnem trgu si je hotel dne 7. decembra 1936 kupiti smučarsko obleko, pa je blagajničarka Elizabeta Matkova pri pregledu tisočaka našla na bankovcu številko, ki je bila v seznamu oropanih bankovcev. V tistem trenutku je Adler spoznal, da je izgubljen. Lahko bi bil iz trgovine zbe-

žal, toda jasno mu je bilo, da bi to bilo zaman, saj ga je Maštekov pomočnik dobro poznal. Zato je molče počakal stražnika, ki ga je odpeljal na stražnico, kjer je takoj priznal, da je umoril in izropal poštnega sluga Ludvika Žunka.

Današnji razpravi je predsedoval s. o. s. dr. Tombak, prisodniki so bili s. o. s. dr. Turato, Lenart, Kolšek in dr. Lečnik. Obtožbo je zastopal državni tožilec g. Sever, Adlerja pa je branil ex offo odvetnik dr. Lipold.

Po uvodnih formalnostih je državni tožilec prečital obtožnico in je čitanje trajalo skoro pol ure. Adler, ki je bil obtožen z neko staro obleko, je ves čas, ko je državni tožilec čital obtožnico, jokal. Ko ga je predsednik g. dr. Tombak vprašal, če je razumel obtožnico in če se čuti krivega, je Adler odgovoril z »da«. Z jokajočim glasom je nato Adler pripovedoval o svojem življenju o pripravah za roparski umor in o izvedbi istega. Oče je bil baje neki oficir, ki pa ni plačal materi nobenih alimentov. Na vprašanje predsednika, zakaj je odšel od Tišlerja, je Adler dejal, da ni maral več zastonj

delati in je radi tega poiskal službo hlapca.

Na vprašanje predsednika, zakaj je izvršil grozni zločin, je Adler dejal, da si ni mogel več drugače pomagati, ker ni imel denarja za hrano, niti za stanovanje in ne za obleke.

Predsednik: V kakšnih družtvih ste se udeleževali?

Adler: Najprej sem bil pri Orlu, potem, ko so Orla razpustili, sem pristopil k Sokolu.

Predsednik: Zakaj ste pristopili k Sokolu?

Adler: Ker sem imel veselje do telovadbe.

Dr. Lipold: Ali se niste tudi drugod udeleževali.

Adler: Sem. Bil sem pri gasilski četi, svojčas sem bil tudi ministrant in cerkveni pevec. Kot tak sem se tudi udeleževal še v zadnjem času, ko so me za to naprosili.

Sledilo je zasliševanje raznih prič, nakar so sledili pletodnji državni tožilec in branilca, ki ob času poročila še trajajo.

Sodba: na dosmrtno robijo

Razprava je trajala do 13. ure in je predsednik dr. Tombak razglasil sodbo, v smislu katere se obtoženi Adler obsoja na dosmrtno robijo.

Študentske novice

Sokolsko društvo v Studencih je sklenilo, da vzida v Sokolskem domu pokojnemu br. Tonetu Hrenu v znak hvaležnosti spominsko ploščo. Ploščo bodo odkrili na dan prve obletnice njegove smrti dne 2. februarja t. l. Spored svečanosti je sledeč: dne 2. II. ob 10. uri predpoldne je odkritje spominske plošče. Zvečer ob 20. uri se uprizori drama: Vrnitev. Pred predstavo in med odmori se bodo brala dela br. Hrena. Nacionalno zavezni Mariborčani in Studenčani se bodo prireditve gotovo udeležili.

Gospodarske beležke

Jugoslov. jadranska tarifa za Trst in Reko. Italijanske železnice so izdale novo tarifo za prevoz vagonov pošiljk v prometu od železnice do železnice med Trstom in Reko na eni strani ter postajami jugoslov. državnih železnic (ter postajami tudi preko Jugoslavije) na drugi strani. Za 105 predmetov, ki so tudi navedeni, dovoljujejo italijanske železnice na progi Postojna—Trst 25 do 30% popust, na progi Postojna—Reka pa celo 50 odstotni. Zaradi tega znižanja bo precej trpel Sušak, ker se bo zlasti iz Slovenije moglo pošiljati blago skozi Trst in Reko na morje ceneje, ko pa skozi Sušak. Tako n. pr. velja sedaj vozarina za 10.000 kg mineralnega olja za mažo od Sušaka do Ljubljane 2620 Din, dočim iz Trsta v Ljubljano samo 1720 Din, iz Reke v Ljubljano pa celo samo 1510 Din.

Uvoz lesa v Turčijo prost. Turška vla-

da je s 1. januarjem bistveno spremenila svoja uvozna določila. Najznačilnejša sprememba je, da uvoz blaga ni več konfingentiran. Po novih določilih je uvoz nekaterega blaga popolnoma svoboden, nekatero blago pa se sme uvažati le iz držav, ki imajo s Turčijo sklenjene klirinške pogodbe. Popolnoma prost je uvoz: drv, oglja, gradbenega lesa, dog. obročev, lesenih sodov, krtač in metel. Samo iz klirinških držav ali pa iz držav, s katerimi ima Turčija aktivno trgovinsko bilanco, se smejo uvažati naslednji predmeti: nekatere vrste gradbenega lesa, furnirji, parketi, tesarski proizvodi, okviri, lesene igrače, razne vrste papirja in lepenke ter razne smole.

POPLAVE V JUŽNI FRANCJI IN PORTUGALSKI.

LIZBONA, 29. januarja. Vihar, ki je že več dni divjal ob portugalski obali, se je včeraj ponoči pretvoril v orkan, ki je povzročil tudi v notranjosti zemlje veliko škodo. Valovje je preko pristaniških naprav udarilo v prestolnico in je več cest mestoma do višine metra poplavljenih. Več ladij in čolnov je bilo odtrganih od pristanišča in poginanih proti sredini morja. Pri tem je našlo smrt več ribičev in mornarjev.

PARIZ, 29. januarja. V Južni Franciji dežuje neprekinjeno že 48 ur. Reke so prestopile že na več mestih bregove. Posebno velika so bila razdejanja pri Toulouseu, kjer so setve radi poplav močno uničene. V Nizzu so morali radi visokega vodovja odpovedati letošnji karneval. V Cannesu je dirkalna proga pod vodo in so se vse prireditve odpovedale.

Zadnje telefonične vesti

Millijon kubičnih metrov vode na sekundo!

NEWYORK, 29. januarja. Cesar se je bilo največ bati, se je zgodilo. Veliki jezi ob spodnjem toku Mississippija so uničeni. Valovje se je s strahovitimi razdejanjem prelilo preko širnih pokrajin. V pretekli noči je odpovedal tudi jez pri mestu Mount City v državi Illinois. V teku 30 minut je vodovje preplavilo mesto, tako da je ponekod doseglo višino desetih metrov. K sreči je bilo mesto še pravočasno evakuirano, ostalo pa je v njem okoli 2000 ljudi, ki so po domnevi

vsi utonili. Število brezdomcev se računa na 1.200.000. Doslej je število mrtvih 3000, vendar računajo v strokovnjakih krogih, da je našlo smrt o priliki katastrofe najmanj 10.000 ljudi. Valovje Mississippija in Ohia se vali z brzino 50 km na uro. Najobupnejša je situacija ob izlivu Ohia. Najhujša katastrofa se pričakuje za nedeljo, ko bo vodovje prodrla do spodnjega toka Mississippija. Begunci umirajo radi onemoglosti, bolniki in pomanjkanja.

Ras Desta še ni likvidiran!

RIM, 29. januarja. Vojaške operacije v jugovzhodni Abesiniji na področju Bale se nadaljujejo. Maršal Graziani se je preselil iz Irgalema v Negheli. Sedaj poroča dopisnik laških listov iz Adis Abebe in Negelija, da so operacije v tej gorski coni zelo otežkovane, ne samo radi neprehodnega terena, ki je visok 2.000 do 3.500 m, marveč tudi, ker je ta cona v zračni črti oddaljena 300 km od Addis Abebe in so pri oskrbovanju italijanskih čet velike težave. Letalstvo, ki nadaljuje z bom-

bardersko akcijo proti abesinskim vstajam, ki se sklanjajo v gorske šume, se mora istočasno brigati z oskrbo ital. čet. Vstajski odredi rasa Desta in Gabre Marijan se pomikajo proti Haranskemu gorovju ter se iz tega sklepa, da skušala Ras Desta in Gabre Marijan priti v stik z drugimi abesinskimi vstajskimi odredi, ki so pod poveljstvom Beje Merida v področju Bale. Po italijanskih poročilih se nahaja ras Desta 250 do 300 km od kenijske britanske meje.

General Ugaki vrača mandat in generalski čin

TOKIO, 29. januarja. General Ugaki je vrnil mandat za sestavo vlade v mikadove roke. V posebnem poročilu javlja, da odlaga generalski čin iz protesta proti vojaški struji, ki ne respektira več

niti mikadove volje. S tem se je položaj nenavadno zaostril. Pričakovati je dramatične borbe med parlamentom in vojaško strujo.

Sodnik (stari devici): Koliko ste stari?
Obtoženka: Čez 30 let.
Sodnik: Prosim natančno!

Obtoženka: Med 30 in 40 let.
Sodnik: Prosim, kdaj boste 40 let?
Obtoženka: Jutri!

Razno

PRVOVRSTNO VINO
dobite pri Kolariču nad Tremi ribniki od 5 litrov naprej po 6 Din. 444

MORSKE RIBE
in polenovke v Grajski kleti. 443

JUTRI.
sobota, 30. januarja in v nedeljo, 31. januarja velika pojedina vsakovrstnih klobas v gostilni »Pri zlatem levu«. Vednikov trg 4. Izvrstno pripravljene domače krofi. Za obilen obisk prosimo Beranič. 439

BRZOJAVKA!
Danes sveže morske ribe: cevoli, grongo, jegulje, kalamarji, molli, sardoni, girice, polenovke. Gostilna »Kralj morskih rib«. Rotoški trg 8. 437

HALO!
Vsi na pojedino domačih klobas v soboto in nedeljo v gostilno Marije Bračko-Skerlec. Studenci. 433

GOSTILNA BARIČ. TEZNO.
V soboto in nedeljo predpustna zabava. Domače kolone! 429

POSKUSITE TUDI VI!
Sladki kmački kruh ala Ankerkuh. Pekarna Rakuša, Koroška cesta. 184

Prodaj

DOBRO OHRANJEN KROJAŠKI ŠIVALNI STROJ »Singer« napredaj. Gubčeva ul. 4. Pobrežje. 436

Sobo odda

ZAKONSKEMU PARU.
brez otrok, oddam sobo brezplačno. Žena naj bi pomagala pri gospodinjstvu. Naslov v upravi lista. 435

Sobo išče

GOSPODIČNA
išče strogo separirano sobo s hrano ali brez. Ponudbe pod »Čisto« na upravo lista. 432

Stanovanje

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Aleksandrova c. 64. vprašati pri hišnici. 438

Službo dobi

UČENCA

sprejme trgovina Drago Rosina, Vetrinjska 26. 436

Zgubljeno

V PTUJU

so se zgubili zlati uhani na poti do gledališča, oziroma hotela »Osterberger«. Pošteni najditelji naj jih odda na magistratu v uradu za najdene predmete proti nagradi. 446

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih

DON JUAN

19

Rowland je obledel, ko je čul to kape-tanovo izjavo. Le s težavo je spravil iz sebe pripombo, da ne bo menda zamuda tako velika. Bal se je, da bi prispel v Carigrad prepozno in da mu uide obljubljeno napredovanje.

»Mar se vam tako zelo muči?« je vprašal začudeno kapetan. »Pri zimskih poto-vanjih, kakor je naše, je pač prihod vedno negotov.

Nato se je Rowland podal k malici v veliko kajuto. Razgovarjal se je z obema damama o tem in onem, o vremenu in snežnih zametih. Rancova je že pograbila svojo priljubljeno temo in pričela razgovor o Napolju. Spraševala je Rowlanda, kako mu ugaja Napolj, če je videl napoljske narodne noše itd. Toda Rowlandu ni bilo mnogo do teh razgovorov. Njegove misli so uhajale v Carigrad, kjer je moral za vsako ceno biti še istega večera. Tedaj pa se je ustavil pogled gospe Rancove na Hermiona, ki je postajala vse otožnejša.

»Na kaj misliš Hermiona, da si tako otožna.« je vprašala gospa Rancova.

»Na svojega očeta mislim.« je odvrnila Hermiona.

»Saj je pač vseeno, če ga vidiš danes ali pa jutri,« je pridajala gospa Andriko-sova.

Hermiona je lahno zardela in je zaprla oči. Tedaj se je oglasila gospa Rancova: »Gospodična Hermiona misli pač men-

da bolj na skrb, ki jo bo imel tvoj mož, Katinka, če ne bo prispel parnik pravočasno v Carigrad, kakor pa na svidenje.«

»Moja draga Vera,« je odgovorila gos-pa Andrikosova, »če bi poznala mojega moža, bi se ti ne zdela smešna takšna domneva. Ta Andrikos sedi sedaj doma pri mizi, izdatno založen s knjigami, in stika za stavbnimi načrti starega stam-bulskega gradu in se menda sploh ne

spomni, da eksistira njegova žena in hči, kamoli pa, da bi cepil svojo zbranosť misli s tem, da bi mislil na to, da imata njegova žena in hčerka prispeti nocoj v Carigrad.«

Četudi je zvenela ta opazka gospe Andrikosove nekoliko šalivo, je vendarle delovala na Hermiona zelo mučno. Hermiona je zavzdihnila in je narahlo vrgla pogled na kapetana. Ta pa, ki ni bil nikakor neobčutljiv za mičnost in lepoto mladih ptnic, se je takoj podvilal z iz-ražanjem upanja, da se bo vreme kmalu zjasnilo, nakar se bo lahko s podvojenjo hitrostjo popravila zamuda. Kapetan je zatem zapustil kajuto.

Rowland je tudi pohitel na krov. Z velikim veseljem je opazil, da se parnik pripravlja za nadaljevanje vožnje. Ozračje je postalo jasnejše in dardanelska mor-brežja so se v ozadju jasno začrtavale. Le močni severni veter je še nekoliko nagajal. Štirje mornarji so se z vso močjo uprli krmarskemu kolu, da stro mogočno strujo, ki se je poganjala proti parniku. Rowland je bil v tem trenutku zelo nejevoljen na Francoze radi njihove počasnosti v privajanju mornariških pridobitev in je v jezi mislil na gibanje krmila na krovu angleških oklopnih ladij, ki se ureja s pomočjo pare.

(Dalje sledi.)

Napolitanske narodne noše